

Het *Oude* Centrum

Buurtmagazine - herfst 2022 - jaargang 45

In ere hersteld

Stadsherstel restaureert Rijksmonument Prinsegracht 2

Tekst: Jan Elsinga | foto: Kees Oosterholt

Op de hoek van de Prinsegracht en de Boekhorststraat staat een monumentaal pand uit 1645. Stadsherstel Den Haag is bezig met een grote opknappbeurt, waarbij bouwhistorisch onderzoek wordt uitgevoerd. Lilian Kusters, directeur van Stadsherstel, vertelt wat we eind dit jaar bij de oplevering kunnen verwachten. ►

Frisse wind:
Primula Boutique
pagina 6

De laatste hofjes
uit de reeks
pagina 8-9

Pasar op de
Amsterdamse Veerkade
pagina 11

Stories about the
neighbourhood in English
pagina 16-17

Het kantoor van Stadsherstel Den Haag is gevestigd op de 2de etage van 'De Rode Olifant', het voormalige Esso-gebouw aan de Zuid Hollandlaan. Dit jaar viert Stadsherstel zijn 45-jarig bestaan met onder meer rondleidingen en webinars. De onderneming heeft 43 historische panden in bezit in Den Haag, zowel woningen als bedrijfsruimten. In totaal zijn er 270 huurders, waaronder ook studenten. Directeur Lilian Kusters is architectuurhistoricus en jurist. Ze vertelt enthousiast dat ze heeft ingevoerd dat bij elke renovatie een bouwhistorisch onderzoek plaatsvindt. Dat moet duidelijk maken wat er in een historisch pand verstopt zit.

Prinsegracht gedempt rond 1900

De Prinsegracht was ooit de kern van een 17de-eeuwse stadsuitbreiding van Den Haag. De gracht was bedoeld om de Groenmarkt bereikbaar te maken voor boten uit het Westland. Samen met de Grote Markt, de Boterwaag en de Korenbeurs vormde de gracht al snel het middelpunt van de handel in etenswaren. De huizen die aan de Prinsegracht werden gebouwd, waren bedoeld voor de elite. Maar er kwamen vooral 'gewone burgers' op af en niet de beoogde rijkelui. Rond 1900 werd de Prinsegracht gedempt. Dit gebeurde vanuit hygiënisch oogpunt, en omdat er steeds minder via water vervoerd werd. Op het middengedeelte van de straat werden bomen geplant, en er werd regelmatig markt gehouden.

Onderzoek

Lilian Kusters: 'Het pand Prinsegracht 2 is eind 19de eeuw ingrijpend veranderd en wordt nu laag voor laag afgepeld, waardoor veel oude bouwsporen worden gevonden. Een deel van de bel-etage (de hoofdetage boven het souterrain) en het souterrain zijn aangepast om het pand meteen vanaf de straat toegankelijk te maken. Dat was handiger voor de winkel en horeca die er in de 20ste eeuw in kwamen. Behalve bouwhistorisch onderzoek vonden we het voor dit pand ook nodig om kleurhistorisch onderzoek te laten verrichten.' Bij zulk onderzoek krab je voorzichtig verflaag na verflaag af om te zien wat voor kleur en samenstelling de verf vroeger had. De kleurhistorie van Prinsegracht 2 levert een afwisselend beeld op. 'De eerste afwerklaag was een donkerbruine

houtimitatie,' vertelt Kusters. 'Daar overheen zijn de muren okergeel geverfd met tekeningen en schilderijen in de stijl van de Jugendstil. Er is ook een gietijzeren kolom van de Haagse firma Enthoven blootgelegd, die een mooie bronskleurige afwerking had.'

In ere hersteld

In het laatste deel van de 19de eeuw is er gewerkt aan het huidige neorenaissance-uiserlijk, zoals witgeverfde bakstenen. De huidige pui op de begane grond is dus zo'n 120 jaar oud, maar boven de winkelpui is nog veel van de nog oudere gevel bewaard gebleven. Lilian Kusters: 'Aan weerszijden van de etalageramen hebben mooie deuren gezeten, die bij deze renovatie in ere worden hersteld. Het pand is sinds 1987 in bezit van Stadsherstel en is in 1991 gedeeltelijk gerestaureerd.' Nu pakt Stadsherstel de begane grond nog eens grondiger aan dankzij de gedane onderzoeken. 'Ik ben trots op onze nieuwe huurder die met de inrichting wil aansluiten op de bouwstijl van het begin van de 20ste eeuw.'

Bij de oplevering wordt een restauratieverslag gemaakt zodat iedereen, ook over 100 jaar, terug kan lezen waarom welke keuzes zijn gemaakt. Op de hoogte blijven van de werkzaamheden van Stadsherstel op Prinsegracht 2? Hou dan de website www.stadshersteldenhaag.nl/nieuws in de gaten, of schrijf je helemaal onderaan die pagina in voor de nieuwsbrief. ●

Colofon

Buurtmagazine Het Oude Centrum is een kwartaalblad dat huis-aan-huis wordt bezorgd in Het Oude Centrum. De inhoud wordt verzorgd door een vrijwillige redactie. Het magazine is gelieerd aan wijkorganisatie Het Oude Centrum (www.hetoudecentrum.nl).

Buurtmagazine Het Oude Centrum is a quarterly magazine, delivered door-to-door in the Old City Centre of The Hague. A voluntary editorial team provides its contents. The magazine is affiliated with the district neighbourhood organization (www.hetoudecentrum.nl).

Buurtmagazine Het Oude Centrum

P/a Paviljoensgracht 56, 2512 BR Den Haag
nieuws@hetoudecentrum.nl

Aan dit nummer werkten mee

Gricha Camonier, Jan Elsinga, Barbara IJsselmuiden, Conny Kuipéri, Eline Mechielsen, T. Nachtegaal, Kees Oosterholt, Daan Peters, Wilma van der Putten (sociale media), Stephan Ruigrok, Karlijne Scholts (advies), Tony Swartz, Lex van Tilborg, Hans Walthaus (advertenties) en Anna de Wit (hoofdredactie).

Ontwerp en opmaak

Romana Siemons, Den Haag (www.romanasiemons.nl)

Druk

Oranje van Loon Drukkers, Den Haag
(www.oranjevanloondrukkers.nl)

Met dank aan

Alle geïnterviewden en betrokkenen, alle bezorgers en de gemeente Den Haag.

Wil je reageren, meewerken of adverteren?

Stuur dan een berichtje naar nieuws@hetoudecentrum.nl. Je kunt ons ook volgen op Instagram (@BuurtmagazineHetOudeCentrum).

Het volgende nummer kun je eind december 2022 in je brievenbus verwachten.

In de bres voor De Sprong

Tekst: Anna de Wit

Op Paviljoensgracht 33 bevindt zich Buurthuis De Sprong, waar activiteiten voor jong en oud georganiseerd kunnen worden. Schaaklessen bijvoorbeeld, of workshops *line dancing*. Tot voor kort was het ook dé plek voor een gezellig kopje koffie of een betaalbare avondmaaltijd: voor veel oudere wijkgenoten een fijne gelegenheid om onder de mensen te komen. In de coronaperiode bleef De Sprong noodgedwongen een tijdje dicht. Maar waar buurthuizen in andere wijken hun programmering weer opstartten, zoals De Heldenhoek in de Elandstraat en De Kronkel aan het Westeinde, bleef het rond De Sprong angstvallig stil. Buurman Lichel van den Ende maakte zich zorgen en trok aan de bel. 'Er is al zo weinig voor ouderen in het Oude Centrum,' vertelt hij, 'en straks verdwijnt De Sprong ook nog eens.' Dankzij zijn noodkreet wordt er nu op dinsdag en donderdag weer van 9-11 uur een koffiemoment georganiseerd. Maar wat er vanaf 2023 met De Sprong gebeurt, is de grote vraag. En dat is jammer - een laagdrempelige ontmoetingsplek in de wijk is broodnodig, en De Sprong is een mooie, centraal gelegen locatie.

Irma Bolhuis is als directeur van welzijnsorganisatie Wijkz verantwoordelijk voor het gebruik van De Sprong. Ze vertelt dat de georganiseerde activiteiten steeds zijn doorgedaan, maar dat het lastiger was om het 'open buffet' draaiende te houden. 'Na corona zijn er simpelweg te weinig vrijwilligers overgebleven om regelmatig open te blijven,' vertelt ze. Samen met de gemeente en Stichting Jeugdhaven wordt er nu gekeken hoe er een nieuwe invulling gegeven kan worden aan het welzijnswerk in het centrum. 'Mocht De Sprong dicht gaan, zorgen we samen dat er een geschikt alternatief is. Misschien is er zelfs een betere plek voor een buurtkamer te vinden.'

Hopelijk kunnen alle partijen – inclusief vertegenwoordigers uit de wijk – binnenkort om de tafel om een knoop door te hakken over De Sprong. Wilt u betrokken worden bij ontmoetingsactiviteiten voor wijkbewoners in Oude Centrum, stuur dan een berichtje naar opbouwwerker Cees de Hoon (CdeHoon@wijkz.nl). ●

Basistraining Vreedzame Wijk

Tekst: Stichting Jeugdwerk & redactie

U heeft het wellicht al eerder in dit magazine gelezen: het Oude Centrum behoort sinds kort tot de zogenaamde 'Vreedzame Wijken'. Het begon allemaal met het programma 'De Vreedzame School', waarmee basisscholen kinderen handvatten bieden om zich goed in onze maatschappij te kunnen bewegen. Ze leren bijvoorbeeld wat het betekent om burger te zijn in een democratie: hoe ga je ermee om als mensen een andere mening hebben dan jij? Hoe kom je dan toch tot een beslissing? Het is een programma waarin niet de leerling centraal staat, maar de sociale gemeenschap waarin we leven.

De Vreedzame Wijk

'De Vreedzame Wijk' is een uitbreiding van de 'De Vreedzame School'. Hierin zijn niet alleen basisscholen betrokken, maar alle organisaties die actief zijn met jeugd en ouders in de wijk. Samen vormen ze zo een netwerk waarin kinderen leren om op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan, en zich verbonden te voelen met de gemeenschap waarin ze opgroeien. In Den Haag zijn er al zeven wijken aan het programma verbonden, waaronder naast het Oude Centrum ook Kortenbos en Schilderswijk-Oost.

Gratis basistraining

Dit najaar worden er gratis basistrainingen georganiseerd voor belangstellenden. Iedereen kan meedoen: samenwerkingspartners, stagiairs, vrijwilligers, bewoners en ouders. Voorwaarde is dat je achter de ideeën van de Vreedzame Wijk staat en je ervoor in wilt zetten. Verder wordt er verwacht dat je alle drie de dagdelen meedoet en daarna ontvang je een certificaat Basistraining Vreedzame Wijk.

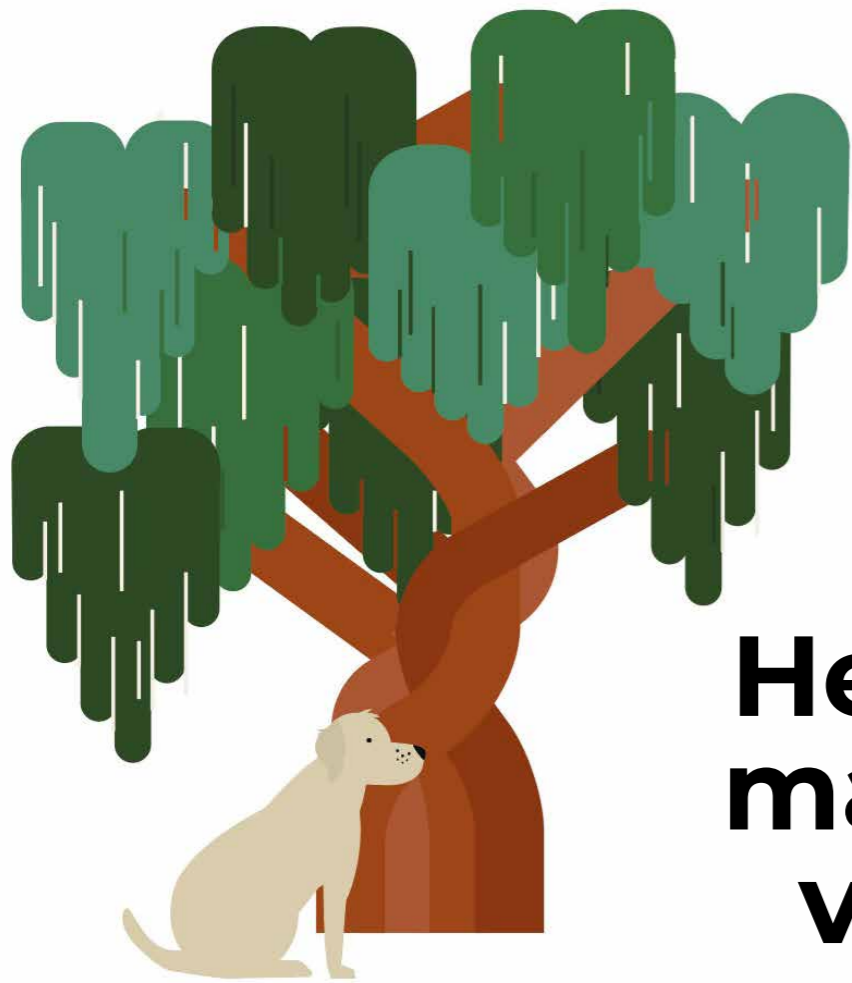
Programma

In de basistraining leer je aan de hand van de vier pijlers wat de Vreedzame Wijk inhoudt. Om met elkaar, opvoeders en medeopvoeders, in de wijken een positief opvoedklimaat te creëren zodat alle kinderen veilig kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen. Medeopvoeders zijn we allemaal. Hoe mooi is het als kinderen ervaren dat iedereen erbij hoort en iedereen zich verantwoordelijk voelt vanuit zijn of haar functie/rol. Daarnaast leer je hoe kinderen hun steentje bij kunnen dragen door mee te denken en mee te doen. Conflicten horen erbij, hoe ga je daar als (mede)opvoeder mee om en wat kunnen de kinderen zelf?

Data en aanmelden

De trainingen worden gegeven op drie woensdagochtenden, van 9.30 tot 12.00 uur, in De Jeugdhaven op Prinsegracht 67b. De data zijn: 2, 9 en 16 november. Wil je meedoen? Meld je dan aan bij Ageeth Smit via e-mailadres ageeth.smith@jeugdwerk.nl of telefoonnummer 070-4451094. ●

Meer lezen over de Vreedzame Wijk? Kijk dan op www.vreedzaamdenhaag.nl

‘Het doet je zo goed als je door een straat loopt met veel groen.’

Het groen maakt het verschil

Bewoners aan het woord over hun leef- en woonsituatie in het Oude Centrum. Dit keer aandacht voor het vergroenen van de Amsterdamse Veerkade. In het vorige nummer was Jeroen Trimbos van architectenbureau Queeste aan het woord over de vergroening van versteende straten als een oplossing voor hittestress. Conny Kuipéri sprak wijkbewoners over de heilzame werking van het groen in hun straat.

Tekst: Conny Kuipéri | foto's: de geïnterviewden zelf

Als eerste **Karin**. Zij woont samen met haar partner al geruime tijd aan de Stille Veerkade. Sinds een jaar is deze straat vergroend met plantenbakken en boomspiegels. ‘Het doet je zo goed als je door een straat loopt met veel groen. Die tuintjes en plantenbakken

voor de huizen zijn genoeglijk. En dat niet alleen - de ervaring leert dat de overlast ook minder wordt. Ook stimuleert het onderling contact tussen bewoners. Het is een geweldige buurt om in te wonen met een rijke historie. Het karakter van de buurt is door de tijd heen niet veranderd, rijk en arm woont hier al eeuwen door elkaar. Ik houd van de rafelranden die kenmerkend zijn voor dit deel van het Oude Centrum, het houdt je scherp op wat er leeft in de maatschappij. Er is ook een gevarieerd aanbod aan horeca van streetfood tot gerenommeerde restaurants. De vergroening van de Stille Veerkade is inmiddels een feit, dit in schril contrast met de Amsterdamse Veerkade. Het zou mooi zijn als deze vergroening wordt doorgetrokken zodat beide Veerkades weer één worden.’

Het tweede interview is met buurman **Bogdan** op de hoek van de Amsterdamse Veerkade, die toen ik mijn pols had gebroken de boodschappen langsbracht. Hij staat altijd klaar om een helpende hand te bieden. Bogdan is franchisenemer van SPAR city. Weliswaar een kleine supermarkt, maar met het karakter van de kruidenierswinkel van vroeger. Mét heerlijke versgebakken croissantjes en een ruim assortiment aan belegde broodjes en tosti's. Gastvrijheid en betrokkenheid bij de buurt zijn de motto's van Bogdan en zijn 18 medewerkers. ‘Er wonen hier veel alleenstaanden en ouderen, waar wij wat voor zouden kunnen betekenen. Bijvoorbeeld een wekelijks koffie-uurtje om elkaar te ontmoeten. Ik ben de winkel net voor de coronatijd begonnen, daardoor zijn veel van mijn plannen nog niet van de grond gekomen. Ik zoek graag aansluiting met wat er in deze buurt speelt. Plantenbakken en geveltuintjes zouden de Amsterdamse Veerkade een stuk vriendelijker maken. Ik werk daaraan graag mee. Mijn wens, en die van mijn gasten, is een terras voor de winkel. Hoe mooi zou dat zijn in combinatie met de tuintjes en plantenbakken.’

Sander en Elfriede zijn de initiatiefnemers van de geveltuintjes en plantenbakken op de Stille Veerkade. Het initiatief voor vergroening van de straat heeft hun de Gouden klinker van de stad Den Haag opgeleverd. Elfriede woont al vele jaren met haar partner op de Stille Veerkade. Sander en zijn partner inmiddels 11 jaar, hij vertelt: ‘We wonen hier heel fijn. Gaan graag uit eten en een borrel drinken bij de Pakschuit op de Bierkade. Openbaar vervoer is hier geweldig, alles op loopafstand. De grootste stap die gemaakt zou moeten worden om de leefbaarheid in de wijk te verbeteren, is dat parkeren op straat alleen voor bewoners en hun bezoekers wordt. Overige bezoekers voor de binnenstad, en de Doubletstraat, kunnen in de parkeergarages terecht, die nu voor 80% leegstaan. Dan ben je ook de verkeersoverlast van te hard rijden kwijt, vooral in de avonduren, wanneer bezoekers van de Doubletstaat op zoek zijn naar een parkeerplek. Daarnaast zal het terugdringen van fastfoodzaken een positief effect hebben op het aanzien van de buurt. Denk daarbij alleen al aan het afval aan etensresten en plastic eetgerei dat overal rondslingert.’ Sander heeft verder nog de wens dat de grachten terugkomen op de Veerkades. ‘Dat zal niet alleen de buurt zoveel mooier maken maar is ook belangrijk voor het milieu! De opvang van regenwater wordt daarmee geregeld en zomers is er verkoeling bij hitte.’

Op de Amsterdamse Veerkade zijn panden waar het JIT, Jeugd Interventie Team, jongeren huisvest. Zij krijgen begeleiding bij het vinden van hun weg in deze maatschappij. Ze volgen een studie of zijn aan het werk. **Omar** woont al 2,5 jaar op de Amsterdamse Veerkade. In 2019 kwam hij als vluchteling uit Syrië, waar hij en zijn ouders, broers en zussen geen verblijfsvergunning kregen als gevluchte Palestijnen uit Israël. In Nederland kreeg hij zijn eerste staatsburgerschap - tot dan toe was hij stateloos. Omar studeert aan het ROC in Den Haag, richting ‘Helpende in de zorg en welzijn’. Dit jaar studeert hij af en wil dan verder met de studie Verpleegkunde. ‘Ik woon hier op nummer 15 op een kleine kamer en moet sanitair, keuken en huiskamer met anderen delen. Dat is wat minder, ik hoop in de toekomst op een eigen woning. Het wonen in het centrum van Den Haag biedt veel voordelen: alles is dichtbij. De straat is wel erg rommelig en ongezellig. Meer groen zou daarin verandering kunnen brengen.’ Daarmee is Samantha, een medebewoonster die Medische Hulpverlening in Rotterdam studeert, het helemaal eens. ‘Je krijgt op de Amsterdamse Veerkade het idee dat er alleen maar gebouwen staan en er geen mensen wonen.’

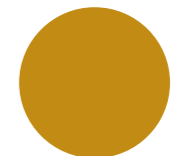

‘Je krijgt op de Amsterdamse Veerkade het idee dat er alleen maar gebouwen staan en er geen mensen wonen.’

‘Uitstekend geschikt voor sedum-daken’, tipt Demian. ‘Het kost wel wat, maar je krijgt er uitstekende isolatie voor terug.’

Mijn buurman **Demian** woont nu drie jaar op de Amsterdamse Veerkade. Samen met een compagnon heeft hij een goedlopend dakdekkersbedrijf. Om de 14 dagen woont zijn zoontje van twee bij hem. Dat is de reden dat hem eerst de onveilige verkeerssituatie van het hart moet. ‘Het is echt te gek voor woorden dat er zo keihard wordt gereden over de Veerkades. Ik durf nauwelijks met mijn zoontje het zebrapad over te steken. Met dat warme weer kun je ook de ramen aan de straatkant niet openzetten, vanwege de geluidshinder van het langsrazende verkeer en de horeca aan de overkant. Het mag allemaal wel een tandje minder maar wie doet daar wat aan? Toch woon ik met veel plezier in het Oude Centrum. Koken kan ik niet zo goed en ik houd van de Aziatische keuken, dan zit je hier toch gebakken?! Heb je weleens bij Full Moon City gegeten?’ Ik ben het met hem eens, de dimsum-hapjes daar zijn heerlijk. We kijken uit over de platte daken van de huizen in de Wagenstraat. ‘Uitstekend geschikt voor sedum-daken’, tipt Demian. ‘Het kost wel wat, maar je krijgt er uitstekende isolatie voor terug.’ ●

frisse wind

Van prachtige jurken van kwaliteitsstoffen tot mooie sjaals die als hoofddoek gebruikt kunnen worden.

Primula Boutique

Tekst: T. Nachtegaal | foto: Kees Oosterholt

Zo'n zes maanden geleden werd er een nieuwe winkel geopend in de Boekhorststraat. Primula is een kleurrijke en sfeervolle dameskledingwinkel, genoemd naar de lievelingsbloem van Sultan Celik, de eigenaresse van de zaak.

De 23-jarige Sultan begon met Primula tijdens de lockdown in 2020. Ze was voorheen professioneel taartbakster. 2,5 jaar lang bakte ze met passie voor heel Den Haag en omstreken. Toen ze een baby kreeg, lukt het niet goed om het zorgen voor haar kindje met het bakken te combineren. Maar Sultan kan niet stilzitten en op een dag opende ze een online winkel. Aanvankelijk combineerde ze haar online winkel met een showroom in Den Haag Zuid, maar de behoefte aan een échte winkel bleef.

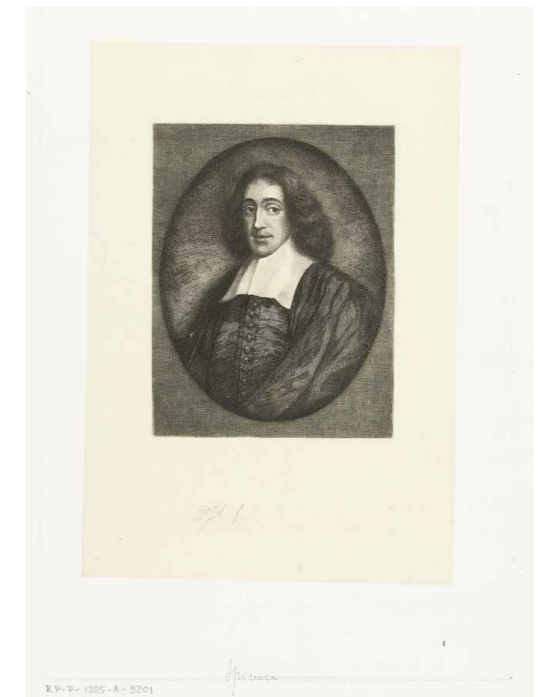
Voor Sultan staat de prijs-kwaliteitverhouding centraal. Van mooie jurken van kwaliteitsstoffen met mooie patronen en kleuren tot prachtige sjaals die als hoofddoek kunnen worden gebruikt. Na de zomer zal ze zelfs haar eigen kledinglijn lanceren. Ze begint met drie ontwerpen die *limited editions* zijn, maar in de toekomst wil zij dat Primula alleen nog maar kleding uit haar eigen lijn verkoopt. Sultan werkt samen met een atelier in Turkije met ontwerpers en naaisters. In de toekomst is zij van plan de maten van de kleding die zij verkoopt uit te breiden, zodat Primula helemaal size inclusive is: toegankelijk voor iedereen in alle vormen en maten. ●

Oktober Spinozamaand

Tekst: redactie | afbeeldingen: Stichting Spinoza Den Haag & Rijksmuseum Amsterdam

Oktober is in Den Haag uitgeroepen tot Spinozamaand. Net als vorig jaar worden er weer tal van activiteiten georganiseerd rond de beroemde filosoof, door Stichting Spinoza Den Haag. Met dit programma wordt getracht om Spinoza's ideeën voor iedereen toegankelijk te maken, door te laten zien hoe zijn filosofie in de praktijk onze levens kan verrijken. Wat betekent Spinoza voor ons als moderne burgers? En hoe kan zijn filosofie bijdragen aan ons levensgeluk?

Zo wordt er een **dubbeltentoonstelling** getoond, met de titel *Spinoza en de kunst van het geluk*. Zowel bij de Haagse Kunstkring (Denneweg 64) als Pulchri Studio (Lange Voorhout 125) wordt werk van kunstenaars getoond, waarin zij reageren op het gedachtegoed van Spinoza. In het Koorenhuis wordt op 28, 29 en 30 oktober de muziektheatervoorstelling *Lof der rede – Spinoza leeft zich uit* gespeeld. Elsewhere Tours organiseert op 2 oktober een Spinozawandeling, beginnend op Paviljoensgracht 56. Kijk voor het complete programma op www.spinozadenhaag.nl ●

Petrus Johannes Arendzen maakte dit portret van Spinoza rond 1882, ruim 200 jaar na de dood van de filosoof.

De exploitatiehofjes woningen voor arbeiders

Tekst: Jan Elsinga | foto's: Kees Oosterholt

Helemaal tegenovergesteld aan de bedoelingen van liefdadigheidshofjes, die in de vorige buurtmagazines zijn behandeld, ontstonden er in de loop van de 19de eeuw exploitatiehofjes. Deze woningen werden niet gebouwd uit liefdadigheid, maar om geld aan te verdienen. In het Oude Centrum zijn er nog zes van overgebleven. Ze verschillen totaal van karakter met de liefdadigheidshofjes.

De exploitatiehofjes werden gebouwd voor de arbeiders die in groten getale naar de grote steden kwamen om er tijdens de industriële revolutie werk te vinden. Zoals de benaming al aangeeft, was het de bouwers er om te doen geld te verdienen. Omdat voor bouwen achter de openbare straat destijds geen vergunning nodig was, zijn deze huisjes te vinden op binnenterreinen, die vanaf de straat meestal niet te zien zijn. De woonomstandigheden zijn in veel van deze hofjes zeer slecht geweest, maar in de meeste hofjes in het Oude Centrum was het toch beter toeven dan in andere Haagse hofjes.

Buitennom 27 t/m 64 Zuydervelt Hofje

Gebouwd in 1875 in opdracht van grondeigenaar Zuydervelt. Het hofje werd in 1898 als goed onderhouden beoordeeld en had in tegenstelling tot de meeste exploitatiehofjes een gunstige licht- en luchttoetreding. Na jaren van verwaarlozing zijn de huisjes in 1984 gerenoveerd, maar de gevels zijn daarbij aangetast door lelijke kunststofkozijnen en een grauwe pleisterlaag, die inmiddels is opgefleurd door een zachte pasteltint.

Lange Beestenmarkt 24 t/m 52

Dit hofje uit het laatste kwart van de 19de eeuw bevat enkele huisjes met een zadeldak overwoekerd door groen en enkele wat statiger huisjes met oorspronkelijke schuiframen. Het ligt achter een brede toegangspoort (tegenwoordig met een hek) tegenover de liefdadigheidshofjes Van Wouw en Floris van Dam.

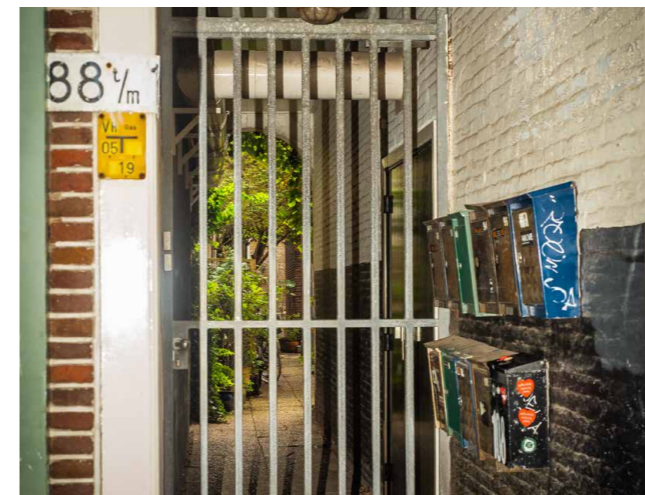
Lange Beestenmarkt 148 t/m 162 Flora's hof

De zes overgebleven woningen uit 1890 steken in architectonisch opzicht boven de middelmaat uit en bieden een levendig beeld door de Vlaamse gevels met een bakstenen lijst en siermetselwerk in neo-renaissance stijl. Dankzij de bewoners zijn ze in 1975 behoed voor sloop, en gerenoveerd. Het hofje is niet openbaar toegankelijk.

Prinsegracht 88 t/m 106 Prinsehofje

Dit hofje uit het midden van de 19de eeuw bevat drie rijen huizen die ieder uit één kamer van 16 m2 bestaan, en één groter huis van twee lagen op nummer 88, dat met de rug aan de Spijermakersstraat grenst. Aan het eind van de 19de eeuw woonden er 12 gezinnen die drie kranen en drie wc's moesten delen. Enkele huisjes hebben nog de oorspronkelijke schuiframen onderverdeeld in negen ruitjes. Ook dit hofje is afgesloten met een hek.

Prinsegracht 188 t/m 230

Aan het eind van de Prinsegracht ligt een groter hofje uit 1890 met boven- en benedenwoningen, waar 44 gezinnen - de meeste met minder dan 4 kinderen - woonden in een kamer van 15m2 met een keukentje. De bouwkundige staat van dit hofje, de riolering en de bestrating waren destijds evenals bij het Prinsehofje in goede conditie.

Bron: De verborgen stad, 115 hofjes in Den Haag; Botine Koopmans (2005) in opdracht van gemeente Den Haag, Dienst Stedelijke Ontwikkeling.

Wagenstraat 156 t/m 174

Verschillende van de huidige 10 woningen in dit hofje hebben in de vorige eeuw een tijdlang een andere functie gehad, zoals werkplaats om eerst sigaren en later lampenkappen te maken. Tot aan de nog bestaande overbrugging tussen de nummers 158 en 172 was een glazen overkapping met zadeldak aangebracht, maar deze is weer verdwenen. In 1974 zijn de bedrijfsactiviteiten gestopt en de woningen omgevormd tot eengezinswoningen.

Dit was het laatste artikel in de reeks 'Hofjes van het Oude Centrum'. Alle 10 de hofjes nog eens op een rij zien? Bekijk de fotopagina van Kees Oosterholt op de achterzijde van dit magazine. ●

GEZOCHT *Bezorgers & Coördinator bezorging*

Dit magazine belandt niet zomaar bij je op de deurmat: ieder kwartaal gaat een groep geweldige vrijwilligers een paar uur op pad om alle huizen in het Oude Centrum te voorzien van een exemplaar.

Lijkt het je leuk om aan het buurtmagazine mee te werken, en heb je tijd om ieder kwartaal een paar uurtjes door onze mooie wijk te lopen met een stapel magazines?
Dan kunnen we je hulp goed gebruiken!

Ook zoeken we iemand die de bezorging wil coördineren. Je laat de bezorgers weten wanneer de nieuwe editie gereed is, bereidt de stapels voor en bent op de bezorgdag aanwezig om alles in goede banen te leiden.

Wil je meedoen?
Mail dan naar Anna de Wit op
nieuws@hetoudecentrum.nl

Tip van de politie

Trap niet in een babeltruc!

Tekst: wijkagenten Nathalie Alderlieste, Bart van Leeuwen en Nick van Toor

Babeltrucs zijn smoesjes waarmee oplichters mensen proberen te beroven. Die oplichters lijken vaak betrouwbaar. Ze komen aan de deur, of spreken mensen op straat aan met een mooie smoes. Vervolgens stelen zij geld en andere waardevolle bezittingen, soms onder bedreiging of zelfs met geweld. Dieven kunnen zich ook voordoen als meteropnemer of reparateur, of ze zeggen dat ze van de bank of de thuiszorg zijn. Ook vragen ze soms aan de deur om een glas water of een pen, terwijl een handlanger het huis binnenglipt.

Na de beroving verlaten de verdachten, vaak onopvallend, de plaats delict. Even later komen ze op een andere plek weer samen. Onderling telefonisch contact is hierbij van groot belang. De groepen verdachten staan niet op zichzelf, maar kunnen onderdeel zijn van grotere netwerken met meerdere personen. Bij deze netwerken hoeven de leden elkaar zelfs niet allemaal te kennen.

Wat kunt u doen?

De politie geeft twaalf 'tips & tricks' waarmee deze ellende u hopelijk bespaard blijft:

1. Doe nooit zomaar open. Kijk eerst door het raam of de (digitale) deurspion.

2. Gebruik een deurkierstandhouder en gebruik deze correct. Als u binnen bent, is de haak altijd open.

3. Doe niet open als u niemand verwacht, en neem niets aan als u niets besteld heeft. Neem voor de burens alleen iets aan als u dit heeft afgesproken.

4. Gebruik aan de deur nooit uw pinpas, tenzij u zelf iets heeft besteld en dit afgesproken is (pin dan op een veilige manier - laat u niet afleiden en scherm uw pincode goed af).

5. Geef aan niemand uw pinpas of pincode (ook niet aan bedrijven).

6. Sluit de deur als u binnen geld gaat halen voor bijvoorbeeld een collecte.

7. Wees alert op oplichters die producten aan de deur willen verkopen.

8. U kunt vragen naar een legitimatiebewijs, maar vertrouw er niet volledig op! Het is namelijk moeilijk om de echtheid ervan vast te stellen. Bel bij twijfel altijd naar het desbetreffende bedrijf.

9. Heeft u toch de deur opengedaan voor een onbekende? Spreek dan af dat deze persoon terugkomt wanneer er iemand bij u is.

10. Ga niet in op een verzoek van een onbekende (zelfs niet een kind, of nette vrouw of man) met een smoes, zoals vragen om een glaasje water, gebruikmaken van de telefoon of het toilet, een bloemetje aannemen of een nieuwe bewoner die de kamer wil bekijken.

11. Als u toch iemand binnenlaat, sluit zelf de deur achter u, zodat er geen handlangers achter uw bezoek naar binnen kunnen sluipen.

12. Blijf bij uw bezoek en verlaat de ruimte niet om iets te halen! Laat u niet afleiden.

Bent u slachtoffer van een babeltruc en is de dader verdwenen? Bel dan met de politie op nummer 0900-8844. Als de dader nog in de buurt is, belt u met alarmnummer 112.

Beheerders gezocht

Aangeboden: beheerdersfunctie Heilige Geesthofje voor (bij voorkeur) een echtpaar - inclusief woning (vrij van huur). De beheerders dienen over een servicegerichte en flexibele instelling te beschikken. Tevens is men overdag vaak thuis en heeft geen inwonende kinderen of huisdiere. Deze gezamenlijke functie is ideaal voor thuiswerkers.

Het heilige Geesthofje aan de Paviljoensgracht werd in 1616 opgericht en bestaat uit vier vleugels om een binnenplein, met aan de straatzijde een poortgebouw met regentenkamer uit 1647. De huisjes van het Hofje omzomen een prachtige binnentuin met daarin de oudste perenboom van Nederland. Er zijn 30 bewoners.

Sollicitaties: info@hethellegeesthofje.nl

De Pasar aan de Amsterdamse Veerkade

Tekst: Lex van Tilborg | foto's: Frederick Linck en Conny Kuipéri

Wie weleens over de Amsterdamse Veerkade wandelt, heeft het vast al eens gezien. In de etalage van Amsterdamse Veerkade 9 vinden al jarenlang kleine exposities plaats van het werk van de in 2020 overleden fotograaf Frederick Linck (1942-2020). Zijn weduwe, Conny Kuipéri, heeft deze traditie voortgezet en stelt nu sinds het overlijden van haar man iedere paar maanden een nieuwe expositie samen, waarbij een hedendaagse fotograaf wordt gevraagd om op het werk van Linck te reageren.

Momenteel is in de etalage de expositie *De Pasar: in Nederlands-Indië, Nederland en Indonesië* te zien. De basis vormen enkele prachtige portretten die Frederick Linck in 1976 maakte op de Pasar Malam Besar in de Houtrusthallen (de voorloper van de huidige Tong Tong Fair op het Malieveld). Daarnaast wordt werk getoond van de jonge fotograaf Amber Toorop (1989) - inderdaad, een verre nazaat van de beroemde schilder Jan Toorop. Zij legde in 2019 de Pasar in Tana Toraja op Sulawesi in Indonesië vast. Kleurrijke beelden zijn het, waarbij je de versgebakken koekjes, specerijen en net gemalen koffie bijna kunt ruiken. Sommige van die specerijen liggen uitgestald in door Conny Kuipéri vervaardigde mandjes van zilverdraad en vloeiend papier. En dan is er nog een grote, anonieme zwart-witfoto van een Pasar in Nederlands-Indië van rond 1910-1920.

De expositie is nog tot en met 14 oktober te zien. In het volgende nummer van *Buurtmagazine Het Oude Centrum* zal meer aandacht zijn voor het fotografische werk van Frederick Linck, die van 1967 tot zijn overlijden in 2020 aan de Amsterdamse Veerkade woonde en werkte, en veel in de wijk op straat heeft gefotografeerd.

Indische vrouw op de Tong-Tong Besar in de Houtrusthallen. Foto Frederick Linck, 1976.

De nieuwe struikelstenen.

Nieuwe struikelstenen in het Oude Centrum

Tekst: Daan Peters | foto's: Shireen Poyck en Delpher

Verspreid over heel Nederland liggen struikelstenen: kleine stenen die in het trottoir zijn verwerkt en waarop in messing de namen staan van slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. In de maanden juni en juli van dit jaar zijn in Den Haag 108 nieuwe struikelstenen geplaatst, waarvan acht aan de Stille Veerkade 40 in het Oude Centrum. Redacteur Daan Peters dook in de geschiedenis van de mensen achter de nieuwe stenen.

Wat zijn struikelstenen?

De struikelstenen zijn een project van de Duitse kunstenaar Gunther Demnig, die zich liet inspireren door de binnen de joodse rouwtraditie belangrijke gedachte dat een mens pas is vergeten als zijn naam is vergeten. Eind vorige eeuw vatte Demnig het plan op ter nagedachtenis aan in de Tweede Wereldoorlog vermoorde Joden, Sinti, Roma, Jehova's Getuigen en verzetsmensen kleine gedenktekens te plaatsen, die de naam *struikelstenen* kregen. Oorspronkelijk heten de stenen *Stolpersteine* (*stolpern* betekent struikelen).

Het idee is dat voorbijgangers bij toeval 'struikelen' over het monumentje in de stoep en worden meegeslept in die traditie van niet-vergeten. Over een periode van meer dan twintig jaar heeft Demnig zo'n 70.000 koperkleurige stenen geplaatst in de trottoirs en stoepen van inmiddels 24 landen. De stenen, meestal 10 x 10 cm, dragen een messing plaatje met daarop de naam, geboortedatum, deportatiedatum, en tenslotte de plaats en datum van overlijden. De stenen worden in het trottoir voor de voormalige woonhuizen van oorlogsslachtoffers geplaatst.

Struikelstenen in Het Oude Centrum

In het Oude Centrum zijn nu in totaal tien struikelstenen te vinden. Onder de nieuw geplaatste struikelstenen zijn er twee aan de Paviljoensgracht 23 ter nagedachtenis aan Mozes Benjamin Meijer en Leentje Meijer-Sanders. De acht nieuw geplaatste stenen aan de Stille Veerkade 40 dienen ter nagedachtenis aan het gezin Sealtiel en hun neef Salomon Hakker. Die laatste naam trok mijn aandacht toen ik het Holocaust Namenmonument in Amsterdam bezocht. Op internet vond ik zijn levensverhaal: Salomon Hakker woonde in het Israëlitisch Weeshuis aan de Pletterijstraat 66, hier in Den Haag. In 1941 moest hij, toen hij 18 jaar was geworden, het weeshuis verlaten. Hij ging wonen op de Stille Veerkade 40 bij zijn oom Moses Sealtiel. Hij werkte als tuinman bij de Joodse begraafplaats aan de Scheveningseweg. In 1943 werd de hele familie Sealtiel, met inbegrip van Salomon, naar Kamp Vught gebracht, waarna verdere deportatie volgde naar Westerbork en uiteindelijk naar Sobibór. Salomon werd vermoord op 9 juli 1943, op de leeftijd van slechts 20 jaar.

Een klein monument

De stenen zijn van groot belang voor het Oude Centrum. De wijk draagt een historisch verleden met zich mee: het huidige Chinatown was vroeger de oude Joodse buurt, voordat het merendeel van de bewoners naar de vernietigingskampen werd gedeporteerd. Elk steentje is eigenlijk een klein monument voor een individu. Bij elkaar, net als de nieuwe die in de Stille Veerkade zijn geplaatst, herdenken ze een familie. Salomon Hakker, en vele andere slachtoffers met hem, hebben geen graf gekregen. Dankzij struikelstenen blijven ze toch in herinnering bestaan, ook voor de volgende generaties. Mensen worden alleen vergeten als hun namen vergeten worden. Daarom wil ik u aanmoedigen om eens door onze buurt te lopen en te 'struikelen' over de nieuw geplaatste struikelstenen, en zo de slachtoffers van de Holocaust uit onze buurt niet te vergeten. ●

Het Joodsche Weekblad 12-06-1942.

Cursus Verlicht Schrijven in het Spinozakwartier

Sinds we geletterd zijn, kunnen we scheppen op papier: we verlichten onze binnenkamers, kijken in zalen vol spiegels, ontdekken werelden, nieuw en oud. De deelnemers (maximaal 10) en de docent zijn het gezelschap dat je omringt en aanmoedigt bij het scheppen: het verwoorden wat je raakt, en wat je wilt delen. Middels geleide opdrachten werkt eenieder aan een fictieve brief, een gedicht, en een column. Zowel tijdens de bijeenkomsten als thuis ga je schrijven, zes weken achtereen.

Interesse?

Geef je op voor deze cursus creatief schrijven door een mail te sturen naar: e.vanbijsterveld@protonmail.com met als onderwerp: Verlicht Schrijven Spinozakwartier. Ook als je nog vragen hebt, kun je die uiteraard stellen.

Kosten: 90 euro, voor de zes bijeenkomsten, incl. koffie, thee, koek. Studenten en mensen met een Ooievaarspas betalen 70 euro. Vermeld het in de mail als je hiervoor in aanmerking komt.

Wanneer: zes woensdagavonden
2 nov, 9 nov, 16 nov, 23 nov, 30 nov, 7 dec

Tijd: Van 19:00 uur tot 21:30 uur, inclusief een half uur pauze

Locatie: Wijkorganisatie Het Oude Centrum, Paviljoensgracht 56, Den Haag

Advertentie

INNERCHOICE-SHIATSU

Shiatsu therapie, Coaching en Meditation

Speciale korting van 20% op een proefsessie voor lezers van "Het Oude Centrum"

Rugpijn, spijsverteringsproblemen, slapeloosheid, PMS, migraine, verslaving, depressie, angst, woede, vastzitten in je leven...

Ik help al meer dan 17 jaar mensen met fysieke en/of emotionele problemen.

Christophe Dumont,
lokal Shiatu therapist.
Tel: 06 148 61 671
www.shiatsudenhaag.org

VERENIGING IOKAI SHIATSU

Sessies in Nederlands, Engels of Frans
Gedeeltelijk vergoed door verzekeringsmaatschappijen

Van Beek voor zijn winkel.

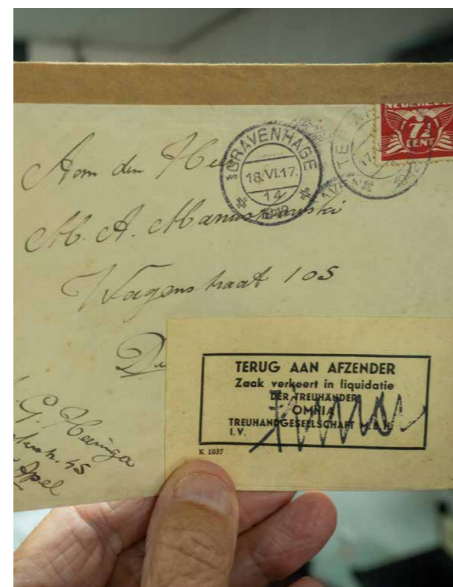
De eeuw van Manuskowski en Van Beek

Postzegelhandel Wagenstraat sluit deuren na honderd jaar

Tekst en foto's: Kees Oosterholt

Wie kent het niet? Postzegelhandel 'Manuskowski' aan de Wagenstraat 105, direct naast de moskee. Het is het verhaal van twee mannen die ieder een halve eeuw filatelie in het Oude Centrum voor hun rekening namen. Abraham Manuskowski startte het bedrijf in 1922, en Jacques van Beek bedient er sinds 1973 de clientèle. 'Een plek waar de wereld samenkwam', blikt Van Beek terug.

Wat betekende de naam Manuskowski de eerste 50 jaar van de winkel? Manuskowski was een begrip in de filatelie. Als kind van een uit Oost-Europese gevluchte, joodse familie ontdekte Abraham al vroeg zijn passie. Op achttienjarige leeftijd begint hij een handel in postzegels vanuit het ouderlijk huis, eerst in de Oude Molstraat en daarna aan de Wagenstraat. En een paar jaar later betreft hij zijn eigen winkel iets verderop. De buitenkant van de winkel is nauwelijks veranderd in al die jaren, en bij de verkoop bedong hij dat de naam behouden zou blijven. En terecht, want de naam vertegenwoordigde een enorme *goodwill* in binnen-en buitenland.

De geretoureerde brief.

Wat heeft Manuskowski voor u betekend in de afgelopen 50 jaar?

Veel, ik ben altijd trots en dankbaar geweest dat ik deze bijzondere nalatenschap heb mogen overnemen en voortzetten. Vergeet niet, het had weinig gescheeld of er was na de oorlog helemaal niets overgebleven. Manuskowski is gelukkig tijdig ondergedoken, en na de oorlog succesvol verder gegaan. Maar de Joodse buurt tussen Wagenstraat en Spui was rond 1941 het decor van anti-Joodse agressie en vernielingen. En de Duitse bezetter heeft de winkel later ook in beslag genomen. Een stille getuige daarvan is een brief uit 1942 van een klant aan Abraham. De brief werd geretourneerd aan de afzender, maar wel met een sticker van de bezetter erop: 'Terug aan afzender, zaak verkeert in liquidatie'. Het is een van de documenten die ik koester in ons historisch archief.

Wat was de meest bijzondere postzegel-ervaring die u zich kunt herinneren?

Dat is de Blauwe Mauritius, een bijzondere zegel uit 1874, de tijd van de allereerste postzegels. Hij wordt ook wel de 'Rembrandt' onder de postzegels genoemd. Het eiland Mauritius had een beperkte oplage gedrukt en er zijn er nog maar een paar over. Het is bekend dat het Engelse koningshuis er een in bezit heeft. Op een dag belde de conservator van het toenmalig PTT Museum in Den Haag, of ik even wilde komen. Ik ben op m'n fiets gesprongen en wat bleek? Het museum was door een samenloop van omstandigheden eigenaar geworden van een Blauwe Mauritius. Ik heb 'm even in mijn handen mogen houden. Een heel bijzonder moment! De zegel is tegenwoordig miljoenen waard en inmiddels in bewaring in het Nationaal Archief.

Haagsche Courant 18-06-1930

Van Beek voor kluisdeur met postzegel-tableau.

Wat gaat de komende eeuw voor de filatelie betekenen?

In de Wagenstraat zal er geen postzegelhandel meer komen zoals we die altijd gekend hebben: ik heb geen opvolger kunnen vinden. Er zijn de laatste decennia enorme veranderingen geweest, de postzegelhandel vindt tegenwoordig vooral via digitale kanalen plaats. Vraag en aanbod zie ik ook weer veel meer naar elkaar toe groeien, wat wel eens anders is geweest. Ook viel me op dat in de coronatijd best veel mensen hun oude hobby weer oppakten. Alles overziend, kijk ik met vertrouwen naar de volgende eeuw van de (Haagse) filatelie. ●

Art in the Old City Centre The Pasar on the Amsterdam Veerkade

Text: Lex van Tilborg | **translation:** T. Nachtegaal | **photographs:** Frederick Linck & Conny Kuipéri

Anyone who occasionally strolls along the Amsterdam Veerkade probably has already seen it: a small exhibition of the works of the photographer Frederick Linck (1942-2020) has been taking place in the windows of the Amsterdamse Veerkade 9 for years. Frederick's widow Conny Kuipéri has continued this tradition and now puts together a new exhibition every few months since her husband's death. With each exhibition, she asks contemporary photographers to respond to Linck's works.

Currently on display in the in the window is The Pasar (the "Market"): In the Dutch East Indies, the Netherlands and Indonesia. It exhibits beautiful portraits that Frederick Linck made in 1976 at the Pasar Malam Besar (the "Grand Night Market") in the Houtrusthallen (the predecessor of today's Tong Tong Fair at the Malieveld). Also on display is the work by young photographer Amber Toorop (1989), a distant descendant of the famous painter Jan Toorop. She captured the Pasar in Tana Toraja on Sulawesi in Indonesia in 2019. These

images are so colourful you can almost smell the freshly-baked biscuits, the spices and freshly-ground coffee. Some of those spices are displayed in baskets made of silver wire and tissue paper, by Conny Kuipéri. Lastly there is a large and anonymous black-and-white photograph of a Pasar in the Dutch East Indies from around 1910-1920.

The exhibition will be on display until 14 October. The next issue of The Old City Centre will further focus on the photo

works of Frederick Linck who lived and worked on Amsterdam's Veerkade from 1967 until his death in 2020, and who took lots of photographs in the streets of our neighbourhood. **A Dutch-Indonesian woman at the Tong-Tong Besar in the Houtrusthallen. Photo Frederick Linck, 1976.**

The exhibition of The Pasar: in the Dutch East Indies, the Netherlands and Indonesia in the window of Amsterdamse Veerkade 9

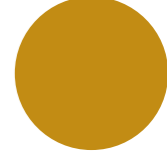
A breath of fresh air Primula Boutique

Text & translation: T. Nachtegaal | **photographs:** Kees Oosterholt

About six months ago, a new store opened in the Boekhorststraat. Primula is a colourful and vibrant women's clothing store, named after the favourite flower of its owner, Sultan Celik.

The 23-year-old Sultan started Primula during the 2020 lockdown. Previous to this, she used to be a professional cake baker, passionately baking for customers residing in The Hague and the surrounding area for 2.5 years. When her baby was born, she couldn't quite manage to combine being a mother with baking. However Sultan is not one who sits still, and one day she decided to open an online store. Initially she combined her online store with a showroom in the southern part of The Hague, but the need for a real store remained.

For Sultan, value for money is key. Primula offers dresses made of quality fabrics with beautiful patterns and colours, and gorgeous scarves that can be used as headscarves. After the summer, Sultan will launch her own clothing line. She will start with three limited edition designs, and in the future Sultan's wish is for Primula to sell only clothes from her own design. Sultan works with a studio in Turkey with designers and seamstresses. She also plans to expand clothing sizes she sells so that Primula is completely size inclusive: accessible to everyone of all shapes and sizes.

Nieuws van de bewonersorganisatie *Het Oude Centrum*

Hoofdkwartier van de wijkorganisatie op Paviljoensgracht 56. Foto: Darpan van Kuik

Op deze plek wil ik me graag voorstellen als nieuwe voorzitter van de Wijkorganisatie Het Oude Centrum. Ik neem het stokje over van Shireen Poyck, die bijna twee jaar met veel passie en betrokkenheid onze voorzitter was. Gelukkig blijft Shireen wel lid van het bestuur van de Wijkorganisatie.

Ik ben Barbara IJsselmuiden en ik woon met veel plezier in het Heilige Geest-hofje. Het is een oase van rust in het bruisende Spinozakwartier. Ongeveer anderhalf jaar geleden heb ik me aangemeld bij de Wijkorganisatie, na een oproep in het wijkmagazine voor nieuwe bestuursleden. Ik heb het bestuur leren kennen als een groep enthousiaste buurtgenoten die de gemeente op de voet volgt bij nieuwe ontwikkelingen en waar mogelijk invloed uitoefent, problemen aankaart en initiatieven ontplooit om deze wijk nog mooier en leefbaarder te maken. We zoeken nog nieuwe bestuursleden!

Er komt de komende tijd veel op ons af: een nieuw college, een nieuw Binnenstadsplan, een nieuwe wijkagenda, nog

meer kansen voor vergroening, wellicht een kleine opening voor verplaatsing Doubletstraat (?), het Central Innovation District, en zo kan ik nog wel even doorgaan.

En wat de Doubletstraat betreft, hierin werken we nou samen met bewoners rond de Geleenstraat, om te voorkomen dat we tegen mekaar uitgespeeld worden. Er was eens het onzalige idee om de prostitutie uit de Doubletstraat te verplaatsen naar de Geleenstraat, maar daar zitten omwonenden niet op te wachten, met alle overlast die er nu al is. Maar behalve aansluiten bij overleggen met de gemeente blijven we ook gewoon lekker praktisch bezig. Zo hebben we vorige maand een wandeling door de wijk gemaakt en onze ogen goed de kost gegeven, straatje in straatje uit, goed om ons heen kijken, meldingen doen met de Buiten Beter App, problemen signaleren die we dan kunnen melden in het UVO (Uitvoeringsoverleg Oude Centrum) of bij de Haagse Pandbrigade. We zijn van plan om maandelijks deze wijkwandeling te gaan doen, elke tweede dinsdag van de maand.

We starten om acht uur bij ons pand, Paviljoensgracht 56, dus heb je zin om mee te lopen, je bent welkom!

En natuurlijk ben je van harte welkom bij onze wekelijkse inloop op de donderdag van vier tot zeven, altijd reuze gezellig. Ik probeer elke week even aan te schuiven. En heb je geen tijd om langs te komen, maar zit je wel met vragen of de buurt, wil je iets melden of heb je interesse om je bij het bestuur aan te sluiten, mail dan naar info@hetoudecentrum.nl.

Barbara IJsselmuiden, voorzitter wijkorganisatie Het Oude Centrum. ●

*We zoeken
nieuwe
bestuurs-
leden!*

1678 **Ethica** 2019
restaurant & bar

De herfst komt er weer aan en daarmee ook het wild seizoen. Bij Ethica koken we vanuit het idee van duurzaamheid enkel met wild uit Nederland dat gejaagd wordt wegens overpopulatie. Bij ons eet je onder andere de Schipholgans met groente uit eigen tuin. Duurzaam, verantwoord en natuurlijk heel erg lekker!

Openingstijden
Woensdag en donderdag vanaf 17 uur
Vrijdag vanaf 16 uur
Zaterdag en zondag vanaf 14 uur

Ethica restaurant
Dunne Bierkade 35 Den Haag
www.ethicarestaurant.nl
070-2159093, info@ethicarestaurant.nl

Bij inlevering van deze bon krijgt u een glas bubbels van ons

- * Alleen in combinatie met diner
- * Max 2 personen per bon
- * Geldig tot en met 31 oktober

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

De 10 hofjes van het Oude Centrum

Foto's: Kees Oosterholt

Het laatste artikel in de hofjesreeks van redacteur Jan Elsinga sluiten we graag af met een compleet overzicht van de tien hofjes van het Oude Centrum. Sommige gebouwd uit liefdadigheid, andere als verdienmodel, maar allemaal onderdeel van de rijke historie van onze wijk. Op volgorde van verschijning in het magazine:

1. Lange Beestenmarkt 49-85 - De Hof van Wouw
2. Paviljoensgracht 51-125 - Heilige Geesthofje
3. Lange Beestenmarkt 21-47 - Hofje Floris van Dam
4. Hoge Zand 2-24 - Geefhuisjes
5. Buitenom 27-64 - Zuydervelthofje
6. Lange Beestenmarkt 24-52
7. Lange Beestenmarkt 148-162 - Flora's Hof
8. Prinsegracht 88-106 - Prinsehofje
9. Prinsegracht 188-230
10. Wagenstraat 156-174

Maar de tien hofjes zijn natuurlijk te combineren tot een aangename wandeling door het Oude Centrum. Een suggestie voor de wandelvolgorde: 10 - 2 - 7 - 6 - 3 - 1 - 4 - 5 - 9 - 8